

Årsrapport Norsk medietidsskrift 2022-2023

Til generalforsamlingen i Norsk medieforskerlag

I denne rapporten redegjøres det for de viktigste delene av driften i Norsk medietidsskrift i perioden siden forrige generalforsamling i Stavanger, oktober 2022. Tidsskriftet eies av Norsk medieforskerlag.

Redaksjonen

Per 1. juni 2023 består redaksjonen av følgende:

Ansvarlig redaktør

Erik Knudsen, forsker, MediaFutures Research Centre for Responsible Media Technology and Innovation, Universitetet i Bergen
Nina Kvalheim, medieviter ph.d

Bokmeldingsredaktør

Yngvar Benestad Hågvar, førsteamanuensis, Institutt for journalistikk og mediefag, OsloMet

Redaksjonssekretær

John Magnus Ragnhilsson Dahl, Universitetet i Bergen

Øvrig redaksjon

Marius Rohde Johannessen, førsteamanuensis, Universitetet i Sørøst-Norge
Hendrik Storstein Spilker, professor, NTNU
Anna Grøndahl Larsen, forsker, Sustainable communication technologies, SINTEF

I tillegg har følgende vært med i redaksjonen i løpet av perioden:

Karianne Sjørgård Olsen, førsteamanuensis, Nord Universitet
Bente Kalsnes, professor, Høgskolen Kristiania
Karoline Andrea Ihlebæk, professor, OsloMet

Det er et mål for NMT å ha de store institusjonene som driver medieforskning representert i redaksjonen, samt å ha en viss geografisk spredning på redaksjonsmedlemmene. I tillegg er det et mål at redaksjonsmedlemmene med sin tematiske og metodiske kompetanse til sammen dekker et bredt spekter av områder innen medieforskning.

I januar 2023 gikk daværende redaktører Bente Kalsnes og Karoline Andrea Ihlebæk ut av redaksjonene. På NMLs generalforsamling i oktober 2022 ble Erik Knudsen og Nina Kvalheim utnevnt til nye ansvarlige redaktører, med funksjon fra februar 2023.

Redaksjonen har hatt fire digitale redaksjonsmøter i løpet av perioden.

Redaksjonsrådet

Rådet består av Trine Syvertsen, Terje Rasmussen, Gunnar Sivertsen, Gisle Hannemyr, Jill Walker Rettberg, Martin Engebretsen, Anne Gjelsvik og Helge Øgrim. Redaksjonsrådet har ikke hatt møter i perioden.

Utgivelse og produksjon

Tidsskriftet utgis av Universitetsforlaget. Det utgis som et rent digitalt, open access-tidsskrift på plattformen idunn.no, sammen med en rekke andre vitenskapelige tidsskrifter. Nye artikler utgis under Creative Commons-lisens CC-BY-NC 4.0. Det betyr at innhold kan gjengis med kreditering, men ikke til kommersiell utnyttelse. Artikler publiseres både i PDF og html-format. Universitetsforlaget bruker verktøyet ScholarOne for håndtering av manus. Etter at NMT i 2015 gikk over til utelukkende digital publisering har vi også hatt muligheten til å publisere enkeltartikler på forhånd (*online first*). Disse blir likevel knyttet til en spesifikk utgave når den er komplett. Denne muligheten har ikke vært mye benyttet av NMT av økonomisk årsaker, men én artikkel ble publisert online first i 2022 og inngikk som en del av nummer 2. i 2023. Dette er i tråd med en redaksjonell ambisjon om å være en effektiv publiseringskanal, der veien fra innsending til publisering ikke er urimelig lang.

Alle publiserte artikler er fagfellevurdert i henhold til *double blind review*-systemet, der fagfellene ikke får vite hvem forfatteren er, og forfatteren ikke får vite hvem fagfellene er. To fagfeller er minimum per artikkel.

I løpet av de fire numrene publisert høst 2022 (nr 3 og 4) og vår 2023 (nr. 1 og 2), har NMT publisert 13 artikler, fire ledere, ett essay, tre metodekommentarer og seks bokanmeldelser.

NMT ønsker å invitere til ett temanummer i året. Temanumre er en fin måte å samle kunnskap og forskning om et felt i en norsk/nordisk sammenheng og skaper samtidig oppmerksomhet om tidsskriftet. Nr. 4 i 2022 var et spesialnummer om "Forskning på egen kreativ praksis" hvor Audun Engelstad, Nina Grünfeld og Håvard Vibeto var gjesteredaktører. Vi har mottatt et forslag til spesialnummer om "Framveksande teknologi forandrar media. Kva bør mediefaget gjera?" med Lars Nyre som gjesteredaktør. Forslaget er til vurdering hos redaksjonen.

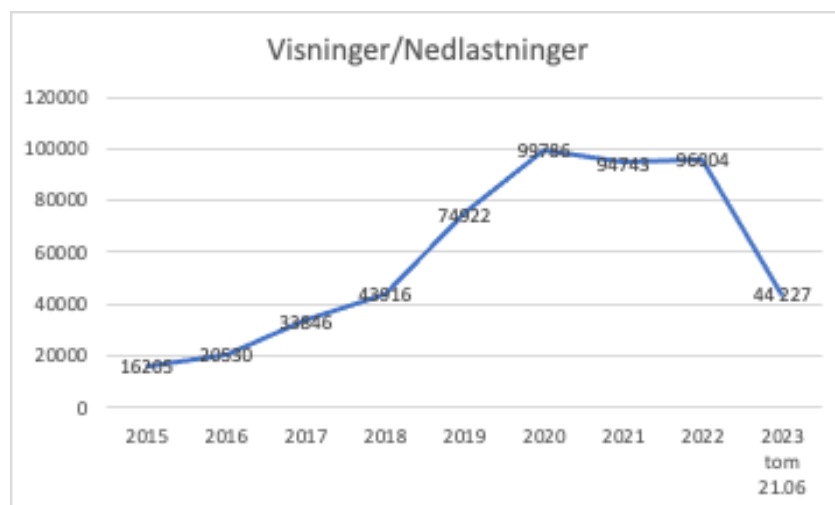
Som et ledd i å anerkjenne fagfellenes uvurderlige og ofte lite påtalte innsats for tidsskriftet, delte NMT ut Fagfelleprisen til en person som har utmerket seg som en dyktig, konstruktiv og effektiv fagfelle. Prisen ble delt ut til Tine Ustad Figenschou i forbindelse med Medieforskerkonferansen i Stavanger i 2022.

Redaksjonen i NMT har også opprettet en egen pris for årets beste artikkel i NMT. Vinneren blir offentliggjort i januar/februar og artikkelen blir da automatisk nominert videre til Universitetsforlagets kåring av årets beste artikkel som deles ut på forlagets hagefest i juni samme år. Artikkelen som fikk æren av å bli NMTs nominerte bidrag i 2023 var "Det er ikke plass til alt på internett»: algoritmestyrt forsider og redaksjonelle vurderinger" av Marianne Borchgrevink-Brækhus (publisert i nr 3 i 2022).

Distribusjon og nedlastninger

Tall for bruk av NMT på Idunn viser at overgangen til open access i 2015 har ført til god utvikling i nedlasting og visning av artikler. Statistikken for 2022 og 2023 viser at denne positive utviklingen fortsetter, men med en viss utflating. I 2022 hadde NMT hele 96 004 visninger på Idunn, noe som er en økning på 1,33 prosent fra året før. Per 21. juni har det i 2023 vært 44 227 visninger på NMTs innhold. Nedgangen på 5% fra 2020 til 2021 kan ha sammenheng med at Idunn var åpent tilgjengelig for alle tre måneder i 2020. Dette kan ha ført til økt trafikk på Idunn totalt, og også på NMT. Det er videre rimelig å anta at trafikken gikk noe tilbake etter at Idunn igjen ble stengt. Den mest leste artikkelen så langt i 2023 er Knut Lundbys artikkel *Mediebruk og konflikter om religion i Norge*, med 969 visninger.

År	Visninger/Nedlastninger	% Endring fra forrige år
2015	16205	
2016	20530	27
2017	33846	65
2018	43916	30
2019	74922	71
2020	99786	33
2021	94743	-5
2022	96004	1,33
2023 tom 21.06	44 227	

*Merk at 2023 baserer seg på tall t.o.m. 21.06.23.

Artiklene er tilgjengelige både i HTML- og PDF-format. «Antall nedlastninger/visninger» inkluderer begge formatene. Den positive utviklingen for NMT innebærer at vi i dag er blant de mest leste tidsskriftene på Idunn-plattformen. Samtidig opplever vi at det er et potensiale for videre vekst. Aktivitet i sosiale medier kan bidra til dette. NMTs Facebook-side har økt fra 634 følgere fra forrige årsrapport til 721 i dag. NMT på Twitter følges av 110 kontoer. Her er det gode muligheter for videre vekst og aktivitet, og redaksjonen vil jobbe for å bli enda synligere på disse flatene.

Manustilgang

NMT publiserer 12 vitenskapelige artikler hvert år fordelt på fire utgaver. Tilgangen på manus vil naturlig nok variere en del for et relativt lite tidsskrift som NMT. En refusjonsrate på omkring 40–50 prosent vil bli karakterisert som hensiktsmessig for å sikre kvalitetsnivået på det som blir publisert.

Manustilgangen har imidlertid vært positiv i den gjeldende perioden og refusjonsraten holder seg på rundt 50%. I 2023 har NMT imidlertid opplevd en nedgang i antall manus. Redaksjonen er ikke sikker på hva nedgangen skyldes, men jobber for å øke antall innsendte manus.

Tidsrom	Antall manus			Andel refusjon
	Total	Publisert	Avvist	
2015	17	12	5	30 %
2016	17	12	5	30 %
2017	19	12	7	37 %
2018	20	12	8	40 %
2019	26	12	14	54 %
2020	24	13	11	46 %
2021	33	12	20	60%
2022 per 31. august	23	12	11	49 %
2023 per 30. juni		6	1	

Som det ble påpekt i årsrapporten for 2018-2019, bidrar temanummer til økt antall innsendte manus og refusjonsrate. Redaksjonen har derfor, som nevnt over, som ambisjon å publisere ett temanummer i året.

Øvrig innhold

NMT åpner for å publisere på engelsk i tilfeller der det er en grunn til det. Vi har bl.a. publisert en kommentar og en artikkel på engelsk i perioden. Vi har også hatt publisering på andre skandinaviske språk, hhv. dansk og svensk.

NMT noterer en nedgang i antall publiserte bokmeldinger over tid, men antallet har holdt seg relativt stabilt i løpet av de siste årene. I 2022 ble det publisert 10 bokmeldinger, mens det så langt i 2023 ikke er publisert bokmeldinger. Redaksjonen anser bokmeldinger som et viktig bidrag til tidsskriftet, og vil jobbe for å få opp dette antallet i kommende numre. Det er særlig krevende å få dyktige skribenter til å prioritere å skrive bokmeldinger og til å levere i tide. Vi er derfor avhengige av en god dugnadsånd dersom vi skal holde dette stoffområdet på et godt nivå.

I tillegg har redaksjonen videreført en artikkelserie om metodeutvikling. Redaksjonen har forespurt medieforskere som kan reflektere over spørsmål om metodeutvikling, metodevalg og kreativitet. Vi tar sikte på å fortsette denne serien og utvide perspektivet ytterligere med tanke på ulike metoder og institusjonell tilhørighet.

Økonomi

Regnskapet for Norsk medietidsskrift behandles som egen sak med eget regnskapsoppsett. Dette leveres av Universitetsforlaget og er vedlagt.

Generelt er NMT avhengig av å være med i UNITS ordning for støtte til åpne tidsskrifter innen humaniora og samfunnsvitenskap (NÅST – Norskspråklige åpne tidsskrifter innenfor humaniora og samfunnsvitenskap). Universitetsforlaget står som søker på vegne av sine tidsskrifter, men NMT ved redaktørene bistår med informasjonen forlaget trenger i søknadsprosessen. Søknad for perioden 2024-2026 ble sendt inn i februar, og i juni fikk forlaget og redaksjonen beskjed om at NMT er et av tidsskriftene som får videreført sin støtte. Dette vedtas ikke formelt før statsbudsjettet legges frem i oktober, men det lover godt for videre finansiering. For NMT ble det søkt om og bevilget 381 061 kroner i årlig støtte. I forrige søknadsrunde ble NMT nesten fullfinansiert. Unntaket var midlene som ble søkt til redaksjonsmøter – disse ble ikke innvilget fordi det ble oppfordret til digitale møter. Dette gjaldt alle tidsskriftene som forlaget søkte på vegne av. Forlaget har derfor ikke søkt om midler til redaksjonsmøter for neste periode. Regnskapet for 2022 viser en overbalanse på 6715 kroner. Dette overføres til 2023 og medfører en tilsvarende reduksjon i støttebeløpet dette året. Budsjettet for 2023 viser ingen store endringer i antatte kostnader.

Det er viktig at NMT og Medieforskerlaget involverer seg aktivt i forbindelse med debatter om å forlenge perioden med støtte til OA-utgivelser. Norsk medietidsskrift er i dag det vi kan kalle *premium open access*. Det betyr at vi er fullfinansiert slik at artikler ikke bare kan leses kostnadsfritt, men også at det er kostnadsfritt for forfattere å sende inn artikler til vurdering og evt. publisering. Det må være vårt mål at vi kan opprettholde en så tilgjengelig kanal som mulig, både for dem som skal publisere og for leserne.

Bergen/Oslo, 30. juni 2023

Nina Kvalheim og Erik Knudsen, ansvarlige redaktører NMT